

Konferencja naukowa „Potrzeby natury. Czy Puszcza Białowieska wymaga ingerencji człowieka?”, Sejm RP, 21.03.2017

Referaty wygłosili:

dr hab. Bogdan Jaroszewicz – Białowieska Stacja Geobotaniczna, Wydział Biologii, Uniwersytet Warszawski, Białowieża - „Puszcza Białowieska. Konflikt A.D. 2017”

prof. dr hab. Małgorzata Latałowa – Pracownia Paleoekologii i Archeobotaniki, Katedra Ekologii Roślin, Wydział Biologii, Uniwersytet Gdański, Gdańsk - „Lasy Puszczy Białowieskiej w perspektywie zmian długoterminowych”

dr hab. Rafał Kowalczyk – prof. IBS PAN, Instytut Biologii Ssaków, PAN, Białowieża - „Puszcza Białowieska – ostatnia wyspa pierwotnej przyrody”

dr hab. Przemysław Chylarecki – prof. MiZ PAN, Muzeum i Instytut Zoologii PAN, Warszawa prof. dr hab. Tomasz Wesołowski, Pracownia Biologii Lasu, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław - „Puszcza Białowieska: ptaki, skarby i mity”

mgr Adam Bohdan, Fundacja Dzika Polska - „Wyniki społecznego monitoringu zarządzania zasobami Puszczy Białowieskiej przez Lasy Państwowe”

mgr Joanna Łapińska, mgr Arkadiusz Smyk, mgr Ewa Komar – nieformalna grupa „Lokalsi przeciwko wycince Puszczy Białowieskiej” - „Potrzeby i problemy mieszkańców regionu puszczy białowieskiej”

Najważniejsze wnioski z konferencji, będące efektem przedstawionych referatów oraz dyskusji

1. Puszcza Białowieska jest obiektem światowego dziedzictwa UNESCO o historii ochrony sięgającej 600 lat.

2. Puszcza Białowieska nie wymaga żadnej naprawczej ingerencji człowieka, a obecna gradacja kornika nie zagraża jej trwałości. Ewentualna ingerencja człowieka powinna być ograniczona do ochrony ekosystemów nieleśnych oraz przebudowy młodych wiekowo sosnowych i świerkowych monokultur posadzonych przez leśników na siedliskach lasowych, na których powinny się znajdować drzewostany mieszane bądź liściate. Drewno pochodzące z takiej przebudowy powinno trafiać na rynek lokalny. Kornik drukarz na terenie puszczy pojawia się cyklicznie, a jego gradacje są procesem naturalnym, zapewniającym naturalną ciągłość procesów przyrodniczych, w tym tworzenia się martwego drewna, niezbędnego do życia wielu gatunkom zwierząt i grzybów, w tym ściśle chronionym i występującym tylko na terenie puszczy.

3. Współczesne ekosystemy leśne Puszczy Białowieskiej stanowią kolejny etap w historii szaty leśnej, która rozwija się tu nieprzerwanie od ustąpienia ostatniego zlodowacenia; podlegają one naturalnym zmianom, wynikającym między innymi ze zmian klimatu.

4. Puszcza Białowieska nie jest „dziełem człowieka”. Mimo, że człowiek pojawił się na jej terenie już w okresie prehistorycznym, a w okresie nowożytnym była obiektem tradycyjnego

wielofunkcyjnego użytkowania (m. in. sianożęcia, bartnictwa, łowiectwa, produkcji potażu, smoły i węgla drzewnego), to aż do XX wieku jego wpływ na przyrodę Puszczy był ograniczony.

5. Szkody w środowisku leśnym, jakie wyrządzało tradycyjne użytkowanie puszczy i pozyskiwanie drewna, zblizniają się obecnie dzięki naturalnym, spontanicznym procesom przebudowy i regeneracji lasu. Nieocenioną rolę w tej przebudowie odgrywa kornik drukarz.

6. Współczesna gospodarka leśna prowadzi do spadku naturalności Puszczy Białowieskiej, zaburza naturalne procesy ekologiczne i zubaża jej wartości przyrodnicze. Nie powinna być traktowana jako narzędzie kształtowania i ochrony różnorodności biologicznej tego terenu.

7. Lasy Państwowe łamią na terenie Puszczy Białowieskiej zobowiązania Polski wobec UNESCO poprzez prowadzenie cięć w strefach, gdzie zadeklarowano ochronę polegającą na braku ingerencji w drzewostan w celu zachowania naturalnych procesów oraz poprzez intensyfikację drewna w innych obszarach.

8. Ze strony Ministerstwa Środowiska i Lasów Państwowych przekazywany jest do mass mediów nieprawdziwy obraz stanu zachowania i wartości przyrodniczej Puszczy Białowieskiej. Ministerstwo Środowiska prowadzi kampanię dezinformacji.

9. Postawa Ministerstwa Środowiska oraz Lasów Państwowych polegająca na odrzucaniu dialogu z naukowcami sprzeciwiającymi się ingerencji w przyrodę Puszczy Białowieskiej oraz marginalizowaniu wyników ich badań, nie sprzyja rozwiązaniu konfliktu i wypracowaniu właściwych form ochrony przyrody dla tego unikatowego w skali europejskiej obiektu przyrodniczego.

10. Lokalna społeczność w coraz większym stopniu sprzeciwia się prowadzonej obecnie przez Lasy Państwowej gospodarce leśnej i jednocześnie podkreśla konieczność zaspokojenia lokalnych potrzeb na drewno opałowe oraz zwraca uwagę, że pozyskanie drewna w puszczańskich nadleśnictwach nie przełożyło się na zyski dla regionu. Tezy, że poszerzenie Białowieskiego Parku Narodowego przyczyniło się do zapaści na rynku drzewiarskim w regionie, nie znalazły potwierdzenia w danych statystycznych. Dodatkowo dokumenty strategiczne dla regionu podkreślają, że rozwój turystyki jest istotnym potencjałem wynikającym z unikatowości przyrodniczej Puszczy i jej kulturowego otoczenia.

11. Puszcza Białowieska nie jest własnością Lasów Państwowych i stanowi dziedzictwo przyrodnicze całego narodu, dlatego w podejmowaniu decyzji dotyczących Puszczy należy uwzględniać głos społeczeństwa.

Puszcza Białowieska jest również unikatowym na skalę światową miejscem prowadzenia badań naukowych (potwierdzają to wyjątkowo liczne publikacje naukowe w prestiżowych czasopismach naukowych), służącym nie tylko polskiej ale również światowej nauce i ochronie przyrody.

Do wzięcia udziału w konferencji i zaprezentowania swoich wyników badań zostali zaproszeni zarówno naukowcy opowiadający się za metodami aktywnej ochrony Puszczy Białowieskiej, jak również przeciwnicy użytkowania rębego Puszczy. Nikt z opowiadających się za ingerencją w drzewostany Puszczy Białowieskiej naukowców z Instytutu Badawczego Leśnictwa i Wydziałów Leśnych krajowych uczelni nie przyjął zaproszenia na konferencję.